

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 85. An qui fictò juravit, seu nolens se obligare, reipsa obligetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

prima autem probabilior. Vide dicenda p.2.n.795.

320 §. 5. Juramentum, quo amarus & amara jurant se non permisuros tactum ab alia persona, secundum *Sanch.* c.15. num.17. obligat, quia est de relicta, nam honestum est non tangi ab alio: secundum *Fag. Tamb.* §. 3. n.3. *Dian.* P. 9. T. 8. R. 9. non obligat, quia tendit ad firmandam malam amicitiam: sed dicendum est id pendere ab eorum intentione, nam si fiat ad firmandam malam amicitiam, posterior sententia est vera; si ad cavendum, ne cum aliis commisceantur, prior est tenenda.

321 Q.85. *An qui fictè juravit, seu nolens se obligare, re ipsa obligetur.* R. *Busenbaum* relatus n.275. in fine, *Sanch.* c.10. n.8. *Castrop.* T.14. D.1.P.8.N.8, itémque alii apud *Dicast.* d. 2. n. 286. & d. 3. n. 322. negant, quia fictum juramentum non est juramentum; idem cum plurimis aliis tenet *Dicast.* num. 339, quia obligatio, quæ à voluntate pendet, est de essentia, vel saltem proprietas metaphysica Juramenti, uti dixim⁹ n.276. & 279; è contrà *S.Th.* 2.2.q.89.a.7. ad 4. *Valent. Cajet. Sot. Covar. Suar.* L. 2. c. 7. n. 11. aliique apud *Dicast.* n.314. & 338. affirmant, eò quòd putent obligationem sequi ad externam assercionem verborum, neque contrahi per intentionem, sed per deliberatam verborum attestacionem; quod *Vasq.* extendit etiam ad simplicem promissionem factam sine animo se obligandi, quamvis hoc communiùs negetur; saltem (dicunt alii) obligationem Juramenti, quæ oritur ex virtute Religionis, non pendere à voluntate jurantis, uti pendet obligatio promissionis & voti, sed Jure naturali esse annexam ac inseparabilem à Juramento externo, probatque *S. Thomas* verbis *Isidori*, quacunque arte verborum quis juret, Deus tamen, qui conscientia testis est, ita hæc accipit, sicut ille, cui juratur, intelligit:

unde etiam hæc sententia valde probabilis est :
manet autem certum, quòd fictum juramentum
obligare possit, non tantùm ratione scandali, sed
etiam ex Justitia, ratione damni, quod alter ex tali
dolo pateretur, uti omnes docent cum *Dicast. supra*
& *Sylv. in Res. Cas. p. 1. v. Restitutio, Cas. 1* ; attamen
his sententiis non obstantibus docet absolutè *Illf.*
T. 5. num. 56, fictè jurantem tantùm obligari,
si Juramentum sit dolosum, id est, contra Jus alte-
rius, quia nempe ex Justitia tenebatur seriò jurare ;
hinc dicit fictum juramentum nunquam causare
obligationem ex virtute Religionis, sed solius
Justitiæ, quæ sententia etiam probabilis est.

Q. 86. *An Juramentum obliget, si opponatur* 322
priori juramento. R. §. 1. Unum Juramentum
potest opponi alteri, vel in actu jurandi, vel
in materia jurata: Tum opponitur in actu jurandi,
si v.g. priùs jurasti te nunquam ampliùs juraturũ,
nam si postea iterum jures, te, v.g. daturum elee-
mosynam, hoc Juramentum opponitur primo,
non quoad materiam, priùs enim Juramentum
non fuit circa eleemosynam, sed tantùm
quoad actum jurandi. Tum opponitur in materia
jurata, si illam materiam, quam priùs jurasti facere,
postea jures non facere, vel contra, uti quando
jurasti dare eleemosynam, si postea jures non dare :
hoc notato,

§. 2. Si posterius Juramentum opponatur priori 323
tantùm in actu jurandi, posterius obligat, quia est
de materia licita : Si autem opponatur in materia
jurata, non obligat, quia materia illius est per prius
Juramentum reddita illicita, ita *Sanch. c. 9. num. 26.*
Castrop. d. 2. p. 7. §. 6. Tamb. §. 5. n. 7 ; hinc si jurasti
matrimonium Cajæ, & postea etiam jures Titia, hoc
secundum est irritum ; imò licet non jurasses,